

راهنمای حسابرسی فن آوری اطلاعات

تهیه کنندگان :

اینستوسازی - مرکز توسعه و آموزش - کارگروه حسابرسی فن آوری اطلاعات

گروه مترجمین:

غلامرضا بازگشا (مترجم و سرپرست گروه مترجمین)

سید حسام ابطحی

احمد رضا شیرازی

مهدی بهرامی

بهرام جمالی

ندا آریان مهر

عالیه منتظری

محبوبه سلیمانی

عنوان و نام پدیدآور	: راهنمای حسابرسی فن آوری اطلاعات/ تهیه کننده ایتوسای، مرکز توسعه و آموزش، کارگروه حسابرسی فن آوری اطلاعات؛ گروه مترجمین غلامرضا بازگشا... [و دیگران].
مشخصات نشر	: تهران: آرنا، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۳۰۸ ص.
شابک	: 978-600-356-879-2
وضعیت فهرست نویسی	: فیفا
یادداشت	: گروه مترجمین غلامرضا بازگشا، سیدحسام ابطحی، احمدرضا شیرینی، مهدی بهرامی، بهرام جمالی، ندا آریان مهر، عالیہ منتظری، محبوبه سلیمانی.
یادداشت	: عنوان اصلی: Wgita- idi handbook on IT Audit for supreme audit institutions, 2013.
موضوع	: تکنولوژی اطلاعات -- حسابرسی
موضوع	: Information technology -- Auditing
شناسه افزوده	: بازگشا، غلامرضا، ۱۳۵۱ - مترجم
شناسه افزوده	: سازمان بین المللی موسسات عالی حسابرسی. کارگروه حسابرسی فناوری اطلاعات
شناسه افزوده	: International Organization of Supreme Audit Institutions. The Working Group on IT Audit
شناسه افزوده	: سازمان بین المللی موسسات عالی حسابرسی. طرح توسعه
شناسه افزوده	: International Organization of Supreme Audit Institutions . Development Initiative
رده بندی کنگره	: ۵/۵ T
رده بندی دیویی	: ۰۰۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۱۰۴۸۲

عنوان	: راهنمای حسابرسی فن آوری اطلاعات
مترجمین	: غلامرضا بازگشا- سید حسام ابطحی - احمدرضا شیرینی - مهدی بهرامی - بهرام جمالی - ندا آریان مهر - عالیہ منتظری - محبوبه سلیمانی
ناشر	: آرنا
چاپ	: اول ۱۳۹۹
شمارگان	: ۵۰۰ نسخه قیمت: ۴۳۰۰۰ تومان
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۵۶-۸۷۹-۲

www.arnapub.com

فهرست مطالب

۸	مقدمه
۹	پیشگفتار
۱۳	فصل اول-حسابرسی فن آوری اطلاعات
۳۶	فصل دوم-راهبری فن آوری اطلاعات
۴۹	فصل سوم-توسعه و اکتساب
۵۴	فصل چهارم-سیاست فن آوری اطلاعات
۶۲	فصل پنجم-برون سپاری
۷۰	فصل ششم-طرح تدبیر تعالیاتی کسب و کار و طرح بازیابی بعد از وقوع حادثه
۸۳	فصل هفتم-امنیت اطلاعات
۹۶	فصل هشتم-کنترل برنامه های کاربردی
۱۱۱	فصل نهم-سایر مباحث مورد علاقه حسابرسان فن آوری اطلاعات
۱۲۱	ضمیمه (۱)- چک لیست ارزیابی عمومی
۱۲۸	ضمیمه (۲)-ماتریس پیشنهادی برای حسابرسی
۱۳۶	ضمیمه (۳)-ماتریس پیشنهادی برای حسابرسی تهیه و توسعه فن آوری اطلاعات
۱۴۳	ضمیمه (۴)-ماتریس پیشنهادی برای حسابرسی عملیات فن آوری اطلاعات
۱۵۳	ضمیمه (۵)-ماتریس پیشنهادی برای حسابرسی برون سپاری
۱۶۷	ضمیمه (۶)-ماتریس پیشنهادی برای حسابرسی BCP/DRP
۱۸۰	ضمیمه (۷)-ماتریس پیشنهادی برای حسابرسی امنیت اطلاعات
۱۹۹	ضمیمه (۸)-ماتریس پیشنهادی برای حسابرسی نحوه کنترل برنامه های کاربردی

حسابرسی فن آوری اطلاعات به یکی از موضوعات اصلی حسابرسی تبدیل شده است که توسط مؤسسات عالی حسابرسی (دیوان محاسبات در جمهوری اسلامی ایران) در دنیا انجام می شود. این رویکرد حسابرسی واکنشی طبیعی، به رشد روز افزون عملیات کامپیوتری در سازمان دهی بخش دولتی و عمومی است، که باید این اطمینان را ایجاد کند که سیستم های فن آوری-اطلاعات مورد استفاده، از کسب و کار و داده ها به عنوان دارایی های سازمان به خوبی محافظت کرده و مأموریت های مالی و دیگر اهداف خاص را به خوبی پشتیبانی می کنند. در حالیکه استفاده رو افزایی از فن آوری اطلاعات منجر به افزایش کارایی و اثربخشی ارائه خدمات شده است، لیکن خطرات و آسیب پذیری در ارتباط با پایگاه داده های کامپیوتری و برنامه های کاربردی کسب و کار را نیز همراه آورده است که اقتضای آن یک محیط کار الکترونیکی می باشد. اگر مؤسسات عالی حسابرسی گزارش های معناداری در خصوص کارایی و اثربخشی عملیات بخش عمومی را ارائه کنند، نقش حسابرسی فن آوری اطلاعات در اطمینان بخشی از وجود فرآیندهای مناسب در مدیریت آسیب پذیری ها و مخاطرات فن آوری اطلاعات اهمیت بیشتری خواهد یافت. در محیط حسابرسی فن آوری اطلاعات به مجموعه فرآیندها، ابزارها، نظارت و سایر راه های ایفای وظایف، کنترل ادایه می شود.

کارگروه حسابرسی فن آوری اطلاعات اینتوسای^۱ طرح توسعه اینتوسای^۲ در روزرسانی کتاب حسابرسی فن آوری اطلاعات با یکدیگر همکاری می کنند تا با استفاده از شیوه های برتر جهانی به رسمیت شناخته شده، استانداردها و حسابرسی فن آوری اطلاعات را برای حسابرسان مؤسسات عالی حسابرسی ارائه دهند. این کتاب، تعریفی جامع از مفاهیم حسابرسی فن آوری اطلاعات را برای انجام حسابرسی، توسط حسابرسان فن آوری اطلاعات، فراهم می کند.

کتاب راهنمای فن آوری اطلاعات اینتوسای از اصول حسابرسی عمومی تحت استانداردهای بین المللی برای مؤسسات عالی حسابرسی پیروی می کند. این کتاب همچنین چارچوب فن آوری-اطلاعات شناخته شده بین المللی را که شامل چارچوب کوبیت^۳ و موسسه حسابرسی فن آوری-

^۱The Information Technology (IT) Audit

^۲The INTOSAI Working Group on IT Audit (WGITA)

^۳INTOSAI Development Initiative (IDI)

^۴Good practices

^۵COBIT

اطلاعات و کنترل^۶، استانداردهای ایزو^۷ می باشد را ترسیم می کند، و تلاش می کند راهنماهایی را برای حوزه فن آوری اطلاعات موسسات عالی حسابرسی فراهم نماید تا به عنوان یک راهنمای کامل و جامع برای حسابرسان فن آوری اطلاعات باشند.

هدف اصلی این کتاب فراهم نمودن اطلاعات ضروری برای کاربران و طرح سوال کلیدی مورد نیاز در برنامه ریزی حسابرسی فن آوری اطلاعات است. امیدواریم این کتاب برای موسسات عالی حسابرسی^۸ بعنوان یک مرجع جامع و راهنمای عملیاتی برای حسابرسان فن آوری اطلاعات مفید واقع شود.

این پروژه مشترکاً با مدیریت کارگروه حسابرسی فن آوری اطلاعات اینتوسای و موسسه عالی حسابرسی هند^۹ طرح توسعه اینتوسای تدوین شده است. موسسات عالی حسابرسی عضو کارگروه حسابرسی فن آوری اطلاعات اینتوسای شامل برزیل، اندونزی، هند، لهستان و آمریکا در تهیه این راهنما نقش داشتند.

بطور ویژه از اعضای کمیته وقف تلاش کردند تا این راهنما تهیه گردد کمال تشکر را دارند. در نهایت از موسسات عالی حسابرسی با نظرات و پیشنهادات خود به تهیه این راهنمایاری رساندند تشکر می گردد.